

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ВОКАЛЬНА ІМПРОВІЗАЦІЯ

підготовки бакалавра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»

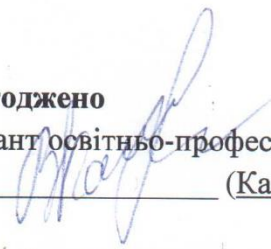
Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Вокальна імпровізація» підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво, за освітньою програмою «Музичне мистецтво».

Розробник: Кириченко І.О. старший викладач кафедри музичного мистецтва.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ (Кашаюк Вікторія Миколаївна)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 1 від 5 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри: (Зарицький А.О.)
(прізвище, ініціали.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання		Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150</u> / <u>5</u>		Рік навчання 3
		Семестр 6-ий
		Індивідуальні <u>30</u> год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота <u>110</u> год.
		Консультації <u>10</u> год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП Кириченко Інна Олександрівна

Посада старший викладач

Контактна інформація (+380959357876, innuskina@gmail.com)

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК.

Освітній компонент «Вокальна імпровізація» спрямована на підготовку та розвиток майбутніх бакалаврів у галузі 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Виконання вимог даної ОК розширює професійні можливості здобувача, дозволяє формувати і вміти складати прості ритмічні і мелодичні малюнки, реалізовувати їх в своїх імпровізаціях. Створювати та реалізовувати власні художні

концепції у власній музичній інтерпретації. Вміння застосовувати знання та навички у педагогічній роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків.

2. Пререквізити

Засвоєння вибікового освітнього компонента «Вокальна імпровізація» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких освітніх компонентів: «Фахова майстерність», «Основи історичного і теоретичного музикознавства».

Постреквізити

Освітні компоненти, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Практика художньо-організаційної діяльності», «Музично-педагогічна практика у закладах загальної освіти», «Кваліфікаційна робота», «Атестаційний екзамен».

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Вокальна імпровізація» є формування у здобувачів практичних умінь та навичок у галузі вокального мистецтва, ознайомлення з сучасними стилями, музичними тенденціями вокальної імпровізації та музичної педагогіки. Система навчання бакалавра музичного мистецтва забезпечує повноцінну професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню вокально-технічних та художньо-виконавських навичок.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Вокальна імпровізація» є:

- розвиток природних властивостей та тембрального забарвлення голосу на усьому діапазоні;
- оволодіння прийомами емоційно-динамічної виразності звуку на основі професійного вокального дихання;
- розвиток музичних уявлень, відчуття музичної форми вокального твору;
- оволодіння навичками осмислення вокальних творів у синтезі музики, слова та акторської виразності;
- формування навичок професійного спілкування зі слухачем на естраді;
- формування навичок осмисленого підбору вокального репертуару, що відповідатимуть особистому артистичному іміджу.

4. Результати навчання (Компетентності).

ПК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у галузі музичного мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних компетенцій, теорій та методів відповідної науки та предметної сфери і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.
- ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
- ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Інд.	Практ.	Лек.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Історико-теоретичні аспекти музичної імпровізації							
Тема 1. Історія розвитку імпровізації .	14	3			12	1	ІРЗО/5
Тема 2. Особливості імпровізації та інтерпретації вокальних творів.	14	4			12	1	ІРЗО/5
Тема 3. Вокальна імпровізація в різних стилях	16	4			9	1	ІРЗО/5
Тема 4. Осмислення та опанування вокальної імпровізації та вокально-технічними навичками.	16	4			9	1	ІРЗО/5

Разом за модулем 1	75	15			55	5	ІРЗО/20
Змістовий модуль 2. Основи імпровізації							
Тема 5. Введення у вокальну імпровізацію ритмічних малюнків	14	3			9	1	ІРЗО/5
Тема 6. Мелодична лінія або малюнок.	14	4			9	1	ІРЗО/5
Тема 7. Розширення творчого уявлення вокаліста	16	4			9	1	ІРЗО/5
Тема 8. Різнобічний розвиток можливостей співочого голосу студента. Художній смак.	16	4			9	1	ІРЗО/5
Разом за модулем 2	75	15			55	5	ІРЗО/20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							30
Модульна контрольна робота 2							30
Всього годин / Балів	150	30		30	110	10	100

Методи контролю*: ІНДЗ/ІРЗО – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Вокальні прийоми «вокал фрай», «Фрі войс»
2. Вокальна імпровізація власних невеликих побудов у формі періоду в простій чотирьох частинній формі.
3. Обробка народної пісні в декількох стилях і манерах на вибір.
4. Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту.
5. Визначення стратегії побудови вокального імпровізаційного соло.
6. Техніка співу з мікрофоном та уточнення параметрів настроювання звукопідсилювальної апаратури.
7. Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту.
8. Акумуляція виконавсько-художніх умінь і навичок.

IV. Політика оцінювання

В процесі вивчення ОК використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, практичні, показ викладача, репетиційний процес, долання інтонаційних та технічних труднощів, робота над темпом, метро-ритмічною організацією, звукоутворенням, штрихами, динамікою, над художнім образом та ін.

Форми поточного оцінювання: виконання програми (частинами).

Форми модульного оцінювання – виконання програми (повністю) у формі концертного виступу.

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності.

Під час контрольних робіт не заборонено використання мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється використовувати і під час он-лайн занять та підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад: довідка про хворобу). Перескладання можливе за бажанням здобувача вищої освіти, якщо на його думку він отримав недостатньо балів за поточне та контрольне оцінювання. При перескладанні здобувач вищої освіти повинен виконати завдання запропоноване його викладачем, яке може бути виконане за короткий термін. Виконана робота оцінюється зі 100 балів.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти:

5 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють голосовим апаратом, вокально-технічною та художньо-виконавською майстерністю, усвідомленим та артистичним співом, яскраво та переконливо втілюють музичний образ;

4 бали – отримують студенти, які на середньому рівні володіють вокально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями, впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок;

3 бали – отримують студенти, які недостатньо володіють співацькими навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок.

1–2 бали – здобувач освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних понять, не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Вокальна імпровізація» що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу є залік. Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: практичних, індивідуальних занять, самостійної

роботи, модульних контрольних робіт. Здобувач освіти може отримати додаткові бали за участь у концертах, конкурсах та фестивалях з вокальної майстерності.

Залік виставляється за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом навчальної дисципліни, та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми, впевнено володіє вокально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Вміє застосовувати набуті знання на практиці, розв'язувати творчі завдання.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні, не володіє основними практичними навичками.

Критерії оцінювання МКР (по 30 балів)

21 – 30 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють голосовим апаратом, вокально-технічною та художньо-виконавською майстерністю, усвідомленим та артистичним співом, яскраво та переконливо втілюють музичний образ;

11 – 20 балів – отримують здобувачі освіти, які на середньому рівні володіють вокально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями, впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок;

1 – 10 балів – здобувач освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних понять, не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – завдання не виконано.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Дряп'юк В. Розкриваючи світ джазу, рок і поп-музики: Книга для учителя АПН України; Інститут педагогіки; Управління освіти Кіровоградської обласної адміністрації ; Обласний ін-т удосконалення вчителів (Кіровоград). Київ : ТРЕЛАКС, 1997. 184 с.
2. Вокальна педагогіка (сольний спів): підручник для вузів. Київ : Віпол, 2007. 173 с.
3. Вишневецька С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни «Сольний спів» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Коломия: Вік, 2015. 36 с.
4. Вишневецька С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. Івано-Франківськ, 2012. 55 с.
5. Голос людини і вокальна робота з ним: навч.видання / Стасько Г., Шуляр О. та ін. Івано-Франківськ, 2010. 336 с.;
6. Гонтар О. С., Кириченко І. С. Розвиток навичок естрадно-джазової імпровізації в процесі вокальної підготовки студентів. Педагогіка і психологія: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 6-7 квітня 2018 року). Київ, 2018. Ч. 2. С. 20-21. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21434>
7. Закус І. Ukrainian jazz standarts. Українські джазові стандарти. Видавництво «Ліра-К». 2017. 100 с.
8. Зарицький А., Зарицька А., Мрочко В., Кириченко І., Гонтар О. Вокальний ансамбль: теорія і практика [Електронне видання] : навчальний посібник для здобувачів освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво». 2022. 170 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21524>
9. Мрочко В. М., Кириченко І. О. Методичні аспекти розвитку музично-ритмічних умінь майбутніх викладачів естрадного співу. Інноваційна педагогіка : науковий журнал. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2019. Випуск 17. Том 1. С. 120-123. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-17-1-25>
10. Ткаченко Т. Особливості викладання вокалу на музично-педагогічних факультетах педагогічних вузів України. Молодь і ринок. 2011 № 1 (72). С. 72-78.